

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. balandžio 21 d. Nr. 21RE-
(AG-241/05-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos viešosios įstaigos „Tėvynės konduktoriai“ skundą atsakovui Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

VšĮ „Tėvynės konduktoriai“ (toliau – pareiškėja) prašo: pripažinti, kad Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija), nesilaikydama Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ) 6 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalyje nustatytų pareigų, sutrukdė pareiškėjai, kaip viešosios informacijos rengėjai, operatyviai rinkti, tikrinti ir rengti viešojo intereso informaciją bei pasinaudoti VIĮ nustatyta operatyvia viešosios informacijos gavimo tvarka; 2) įpareigoti per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. kovo 2 d. paklausimą Nr. TK-P-2026-03-02-046-DS (toliau – Prašymas) iš esmės ir pateikti atsakymą pagal jo turinį, o atsisakius teikti visą ar dalį informacijos – pateikti rašytinį pranešimą, nurodant atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą.

Paaikšino, kad skundžia neveikimą, pasireiškusį tuo, kad Ministerija per VIĮ 6 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą nepateikė atsakymo pagal pareiškėjos Prašymo „Dėl „SPUTNIK“ priėmimo ribojimo priemonės įgyvendinimo ir finansavimo“ turinį, taip pat nepateikė VIĮ 6 straipsnio 5 dalyje numatyto rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją.

Prašyme pareiškėja aiškiai nurodė, kad veikia kaip viešosios informacijos rengėja ir prašo atsakymą bei dokumentus pateikti atsakyme arba pridėti kaip priedus, kad visa informacija būtų vienoje vietoje. 2026 m. kovo 9 d. Ministerija atsiuntė el. laišką, kuriame nurodė tik tiek: „Laba diena, jūsų klausimus gavome, atsakymai rengiami, netrukus jums atsakysime. Dėkojame.“ Tačiau šiame laiške Ministerija: neatsakė nė į vieną Prašymo klausimą iš esmės; nepateikė nė vieno prašyto dokumento; nenurodė, kokios konkrečios informacijos neteiks; nenurodė atsisakymo priežasčių; nenurodė teisinio pagrindo, kuriuo remiantis informacija tuo metu neteikiama. Iki šio skundo padavimo dienos pareiškėja nėra gavusi nei atsakymo pagal Prašymo turinį, nei rašytinio pranešimo apie atsisakymą teikti informaciją, nurodant atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą.

Pareiškėja informaciją rinko ir tikrino vykdydama viešosios informacijos rengėjo veiklą viešojo intereso tema. Per VIĮ nustatytą terminą nepateikus nei atsakymo, nei motyvuoto atsisakymo teikti informaciją, pareiškėja negalėjo operatyviai užbaigti informacijos rinkimo ir tikrinimo, reikalingo publikacijai ir (ar) laidai šia tema parengti. Dėl to buvo apribota galimybė laiku parengti turinį remiantis visa Ministerijos disponuojama oficialia informacija ir dokumentais. Viešosios informacijos rengėjo teisė gauti informaciją pagal specialią įstatyme nustatytą tvarką nėra vien teisė kada nors ateityje sulaukti atsakymo. Šios tvarkos paskirtis yra sudaryti sąlygas operatyviai rinkti, tikrinti ir rengti viešojo intereso informaciją. Kai Ministerija per nustatytą terminą nepateikia nei

atsakymo pagal paklausimo turinį, nei motyvuoto atsisakymo, ji ne tik pažeidžia jai tenkančias pareigas, bet ir realiai apsunkina bei lėtina viešosios informacijos rengėjo profesinę veiklą. Šiuo atveju pareiškėja buvo priversta arba atidėti temos parengimą iki atsakymo gavimo, arba tęsti jos rengimą neturėdama visos oficialios informacijos ir prašytų dokumentų. Tokiu būdu buvo sutrikdyta įstatyme numatytos operatyvios viešosios informacijos gavimo tvarkos paskirtis.

Ministerija atsiliepime paaiškino, jog 2026 m. kovo 26 d. įvykdė pareiškėjos prašymą (reikalavimą) ir pateikė atsakymą į Prašymą. Atsižvelgiant į tai, kad išnyko aplinkybės, dėl kurių pareiškėja kreipėsi į teismą (*Komisijos pastaba – į Komisiją*) ir prašymas (reikalavimas) buvo įvykdytas, Ministerija prašo bylą nutraukti.

Pareiškėja, susipažinusi su Ministerijos atsiliepimu, papildomai paaiškino, kad atsiliepimo argumentai nepaneigia skundo esmės. Ministerija atsiliepime neginčija aplinkybės, kad atsakymas į Prašymą nebuvo pateiktas per VII nustatytus terminus, tik nurodo, kad 2026 m. kovo 26 d. pateikė atsakymą į paklausimą ir dėl to prašo bylą nutraukti. Tačiau analogiškoje ankstesnėje byloje dėl Ministerijos neveikimo (bylos Nr. AG-88/07-2026) Komisija jau buvo nurodžiusi, kad pagal VII 6 straipsnio 4 dalį informacija viešosios informacijos rengėjams turi būti pateikiama ne vėliau kaip per vieną darbo dieną, o kai reikia kaupti papildomus duomenis – ne vėliau kaip per savaitę, o pagal 6 straipsnio 5 dalį atsisakius teikti informaciją apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi būti pranešta raštu, nurodant atsisakymo suteikti informaciją priežastis. Komisija šioje byloje taip pat konstatavo, kad byloje esantys faktiniai duomenys patvirtina, jog Ministerija įstatyme nustatytais terminais pareiškėjai atsakymo nepateikė. Atsižvelgiant į tai, kad analogiškoje ankstesnėje byloje Komisija jau buvo konstatavusi Ministerijos pareigą atsakyti per VIŠ nustatytus terminus ir šių terminų nesilaikymą, dabartinis pakartotinis neveikimas negali būti vertinamas kaip atsitiktinis ar pavienis; jis rodo pasikartojantį, sisteminių pareigų nevykdymo modelį. Vien tai, kad atsakymas į žiniasklaidos paklausimą buvo pateiktas tik po pareiškėjo kreipimosi į Komisiją, nepaneigia skundo pagrindo, nes šioje byloje ginčijamas būtent neatsakymas per įstatyme nustatytus terminus.

Pareiškėja prašo: atmesti atsiliepimo argumentus kaip nepaneigiančius skundo esmės; konstatuoti, kad Ministerija nepateikė atsakymo į Prašymą per VII nustatytus terminus; tenkinti skundą.

Skundas atmestinas

Ginčas byloje kilo dėl Ministerijos neveikimo, nepateikiant atsakymo į pareiškėjos Ministerijai el. paštu 2026 m. kovo 2 d. pateiktą Prašymą.

Pareiškėja Prašyme Ministerijai nurodė, kad, vykdydama viešosios informacijos rengėjo veiklą, renka ir tikrina informaciją apie valstybės priemones, susijusias su Europos Sąjungos sankcionuotos radijo programos „Sputnik“ priėmimo ribojimu Lietuvos teritorijoje bei šių priemonių finansavimu. Prašė pateikti nurodytą informaciją ir dokumentus.

Pareiškėja skunde nurodė, kad atsakymo į Prašymą negavo, todėl Komisijos prašo: 1) pripažinti, kad Ministerija, nesilaikydama VII 6 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalyje nustatytų pareigų, sutrukdė pareiškėjai operatyviai rinkti, tikrinti ir rengti viešojo intereso informaciją bei pasinaudoti VII nustatyta operatyvia viešosios informacijos gavimo tvarka; 2) įpareigoti per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti Prašymą iš esmės ir pateikti atsakymą pagal jo turinį, o atsisakius teikti visą ar dalį informacijos – pateikti rašytinį pranešimą, nurodant atsisakymo priežastis ir teisinį pagrindą.

Dėl pareiškėjos pirmojo reikalavimo Komisija pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra išaiškinęs, jog skundo reikalavimu, kuriuo prašoma tik pripažinti tam tikrus atsakovo veiksmus neteisėtais, yra nesiekiamas išspręsti ginčą ir tokio reikalavimo patenkinimas nereikštų pažeistų teisių ar teisėtų interesų apgynimo. Teismas (šiuo atveju Komisija) gali nagrinėti tik tokias bylas, kuriose siekiama realiai apginti pažeistas teises ar teisėtus interesus, padarant konkretų poveikį atitinkamiems materialiniams teisiniams santykiams (panaikinant aktą, įpareigojant atsakovą atlikti tam tikrus veiksmus, priteisiant žalos atlyginimą ar

pan.) (žr., pvz., 2010 m. rugsėjo 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS442-484/2010, 2025 m. rugsėjo 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-719-1047/2025). Veiksmų neteisėtumo konstatavimas gali būti tik motyvas, pagrindžiantis teismo sprendimą, kuriuo nustatomi tam tikri patvarkymai dėl materialinių teisinių santykių (panaikinamas aktas, atsakovas įpareigojamas atlikti tam tikrus veiksmus, priteisiamas žalos atlyginimas ar pan.). Vien tik veiksmų neteisėtumo konstatavimas pats savaime jokio konkretaus poveikio materialiniams teisiniams santykiams negali padaryti. Skundo reikalavimas, kuriuo prašoma tik konstatuoti tam tikrų atsakovo veiksmų neteisėtumą, negali būti administracinės bylos nagrinėjimo dalykas (*LVAT 2019-02-20 nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-139-442/2019*).

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundo pirmasis reikalavimas negali būti savarankišku reikalavimu, dėl kurio tenkinimo pasisakoma Komisijos sprendimo rezoliucinėje dalyje. Toks reikalavimas laikytinas skundo motyvu, kurį Komisija vertins, spręsdama dėl skundo reikalavimo įpareigoti Ministeriją atlikti nurodytus veiksmus.

Viešai prieinamais Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinės sistemos duomenimis (<https://www.virsis.lt>), pareiškėja yra registruota Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinėje sistemoje. Komisija neturi pagrindo nesivadovauti viešai skelbiamos minėtos informacinės sistemos duomenimis ir vertina, kad pareiškėja į Ministeriją kreipėsi kaip visuomenės informacijos rengėja, todėl šiuo atveju nagrinėjant skundą dėl Ministerijos neveikimo aktualios VII, reglamentuojančio informacijos teikimą, nuostatos.

VII 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad informacija, kurią rengiant nereikia kaupti papildomų duomenų, viešosios informacijos rengėjams ir (ar) skleidėjams, žurnalistams pateikiama *ne vėliau kaip per vieną darbo dieną*, o informacija, kurią rengiant reikia kaupti papildomus duomenis, – *ne vėliau kaip per savaitę*.

Pagal VII 6 straipsnio 5 dalį, valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, atsisakiusios teikti viešąją informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis.

Taigi, Ministerija atsakymą dėl pareiškėjo Prašymo turėjo pateikti ne vėliau kaip kitą dieną nuo 2026 m. kovo 2 d. Prašymo užregistravimo arba ne vėliau kaip per savaitę.

Pareiškėjos skundo pateikimo metu (2026 m. kovo 16 d.) jau buvo praėjusi savaitė nuo 2026 m. kovo 2 d. Prašymo pateikimo, tačiau Ministerija atsakymo dar nebuvo pateikusi. Taigi darytina išvada, kad Ministerija laiku (VII nustatytais terminais) atsakymo nepateikė, dėl ko pareiškėja kreipėsi į Komisiją skųsdama neveikimą.

Pasirengimo bylos nagrinėjimui metu Ministerija Komisiją atsiliepimu informavo, kad pareiškėjai buvo pateiktas atsakymas į Prašymą, bei kartu pridėjo 2026 m. kovo 26 d. el. laišką, kuriuo pateikti atsakymai.

Komisija daro išvadą, kad Ministerijai parengus atsakymą į Prašymą, ginčo dalykas (neveikimas) objektyviai išnyko. Kadangi teisė gauti atsakymą, dėl ko pareiškėja ir kreipėsi į Komisiją, buvo įgyvendinta pačios Ministerijos iniciatyva (nors ir, kaip minėta, pavėluotai), šioje byloje dėl neveikimo nebėra pagrindo ginti pareiškėjos teises jos pageidaujamu būdu, nes atsakymą Ministeriją jau pateikė. Be to, šiuo atveju svarbu pažymėti, kad pareiškėja nauju skundu (reg. Nr. AG-296) kreipėsi į Komisiją, prašydama panaikinti Ministerijos 2026 m. kovo 26 d. atsakymą ta apimtimi, kuria neatsakyta į Prašymą pagal jo turinį; įpareigoti Ministeriją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą ir pateikti atsakymą pagal jo turinį, o atsisakius teikti visą ar dalį informacijos – pateikti rašytinį atsisakymą, nurodant teisės aktuose numatytas atsisakymo teikti informaciją priežastis ir teisinį pagrindą. Taigi dėl šio reikalavimo (kurio dalis dėl įpareigojimo pateikti atsakymą yra identiška šioje byloje (Nr. AG-241) reiškiamam reikalavimui) bus pasisakyta kitoje Komisijos byloje (Nr. AG-296/05-2026), vertinant Ministerijos pareiškėjai pateikto atsakymo turinį.

Atsižvelgiant į išdėstytą, skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

viešosios įstaigos „Tėvynės konduktoriai“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė